

Warsztaty metodyczne
„Gmina bezpieczna – gmina świadoma”
Profilaktyka zachowań ryzykownych i nowych uzależnień – moduł I

PROFILAKTYKA PREMIUM

Zdrowie jako problem i wyzwanie społeczne
Wyzwania współczesnej profilaktyki –
nowe tendencje i zagrożenia (cz. I)

Mariusz Jędrzejko

Teza wyjściowa

Pomimo intensywnych starań narasta skala zachowań ryzykownych

Cel: poszukiwanie kluczowych tendencji i ich uwarunkowań

Metoda: analiza zjawisk w oparciu o raporty z badań, literaturę tematu i własną praktykę zawodową. Metoda: Erich Fromm, Anthony Giddens, Zygmunt Bauman, George Ritzer, Maria Jarosz, Czesław Cekiera, Zygfryd Juczyński, Zbigniew Gaś

„Odwrócone” wyniki – 5 kluczowych przesłanek deregulacji

- 1. Błąd edukacji** - dorośli są coraz lepiej wykształceni; dzieci awansują w sferze wykształcenia (40% idzie na studia)
- 2. Potęga informacji** - mamy potężne media publiczne – dominuje informacja zamiast wiedzy – strach
- 3. Ogromne wydatki** na bezpieczeństwo i służbę zdrowia – pułapka rocznego planowania
- 4. Relatywizowanie i bagatelizowanie problemów** – nie widzimy tego co najważniejsze, ulegamy mediom
- 5. Trwonimy wysiłek i środki** – gasimy pożary a nie źródła

Świat wielowymiarowego ryzyka – teoria kompasu

**Młodzi ludzie
obserwują
świat**

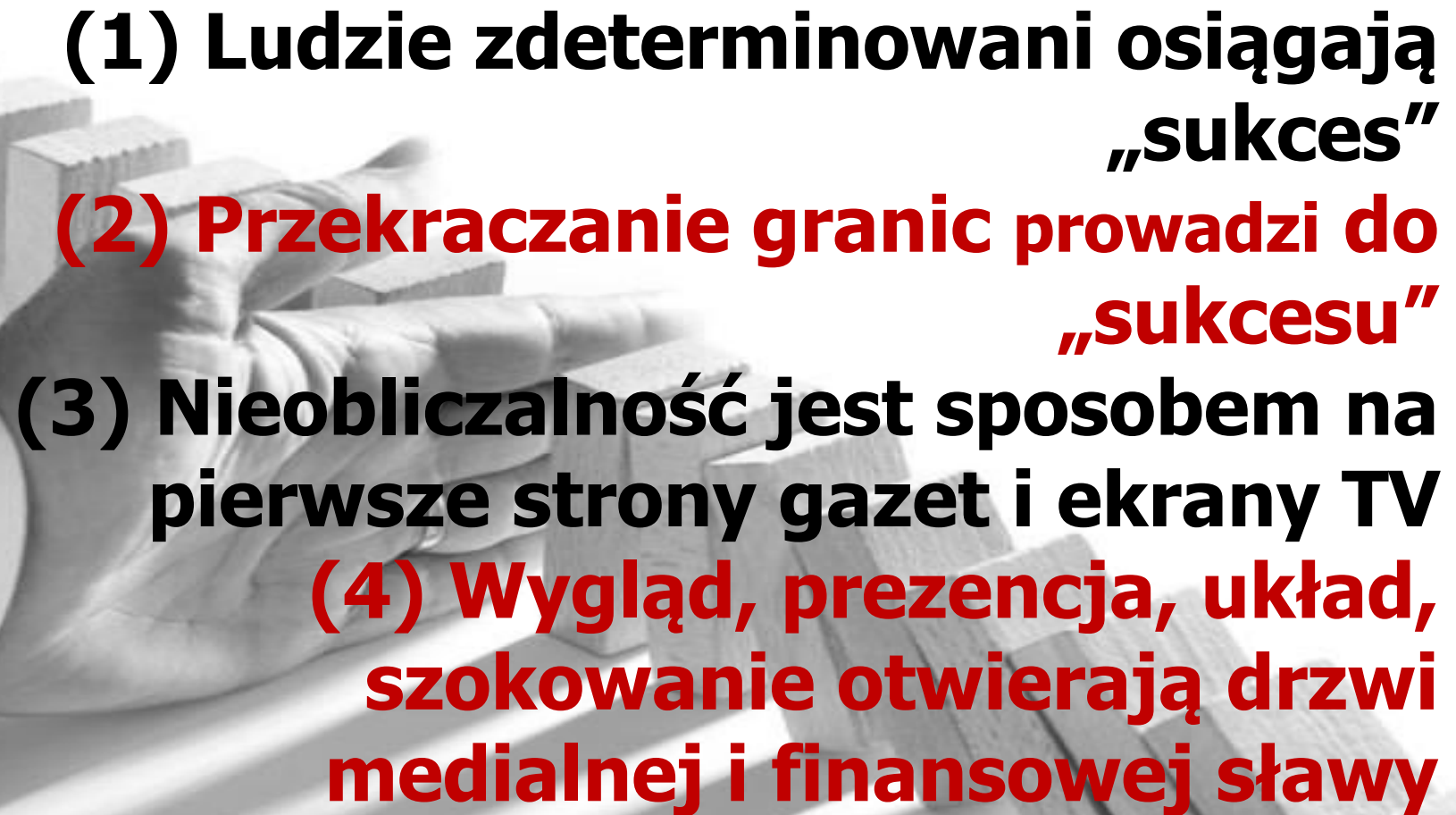
- 1. Presja na sukces**
- 2. Ryzykanci mają się lepiej, cwaniacy toczą fortuny**
- 3. Presja konsumpcyjna**

Świat wielowymiarowego ryzyka – teoria kompasu

**Młodzi ludzie
obserwują
świat**

**Oferty
alternatywne**

Teoria społecznego uczenia się Alberta Bandury

-
- (1) Ludzie zdeterminowani osiągają „sukces”**
 - (2) Przekraczanie granic prowadzi do „sukcesu”**
 - (3) Nieobliczalność jest sposobem na pierwsze strony gazet i ekrany TV**
 - (4) Wygląd, prezencja, układ, szokowanie otwierają drzwi medialnej i finansowej sławy**

Teoria społecznego uczenia się Alberta Bandury

A hand in a dark suit jacket is shown from the left, pushing a row of light-colored wooden blocks. The blocks are arranged in a line that recedes into the distance, creating a sense of depth. The lighting is dramatic, with strong shadows cast by the hand and blocks.

**Młodzi ludzie potrzebują
innych idoli, innych
wzorców**

**FORM DOSTOSOWANYCH
DO ICH EKSPRESJI**

Rewolucyjna zmiana w przestrzeni ryzyka

6 – 22...23..24.....

Społeczeństwa zawsze miały problemy

**Lata 70.
i 80. XX
wieku**

**alkoholizm,
nikotynizm,
przestępczość,
lekomania,
korupcja,
biurokracja**

Społeczeństwa zawsze miały problemy

alkoholizm, niktynizm, przestępczość,
lekomania, korupcja, biurokracja

**Lata 70.
i 80. XX
wieku**

Nastolatki i młodzież:

picie alkoholu, chuligaństwo, palenie
tytoniu (7-16%), używanie narkotyków
(0,2%)

Bronisław Urban, Czesław Cekiera, Jan Śledzianowski, Otto Lipkowski

Społeczeństwa zawsze miały problemy

Lata 70. i 80. XX
wieku

Alkoholizm, nikotynizm, przestępczość,
lekomania, korupcja, biurokracja

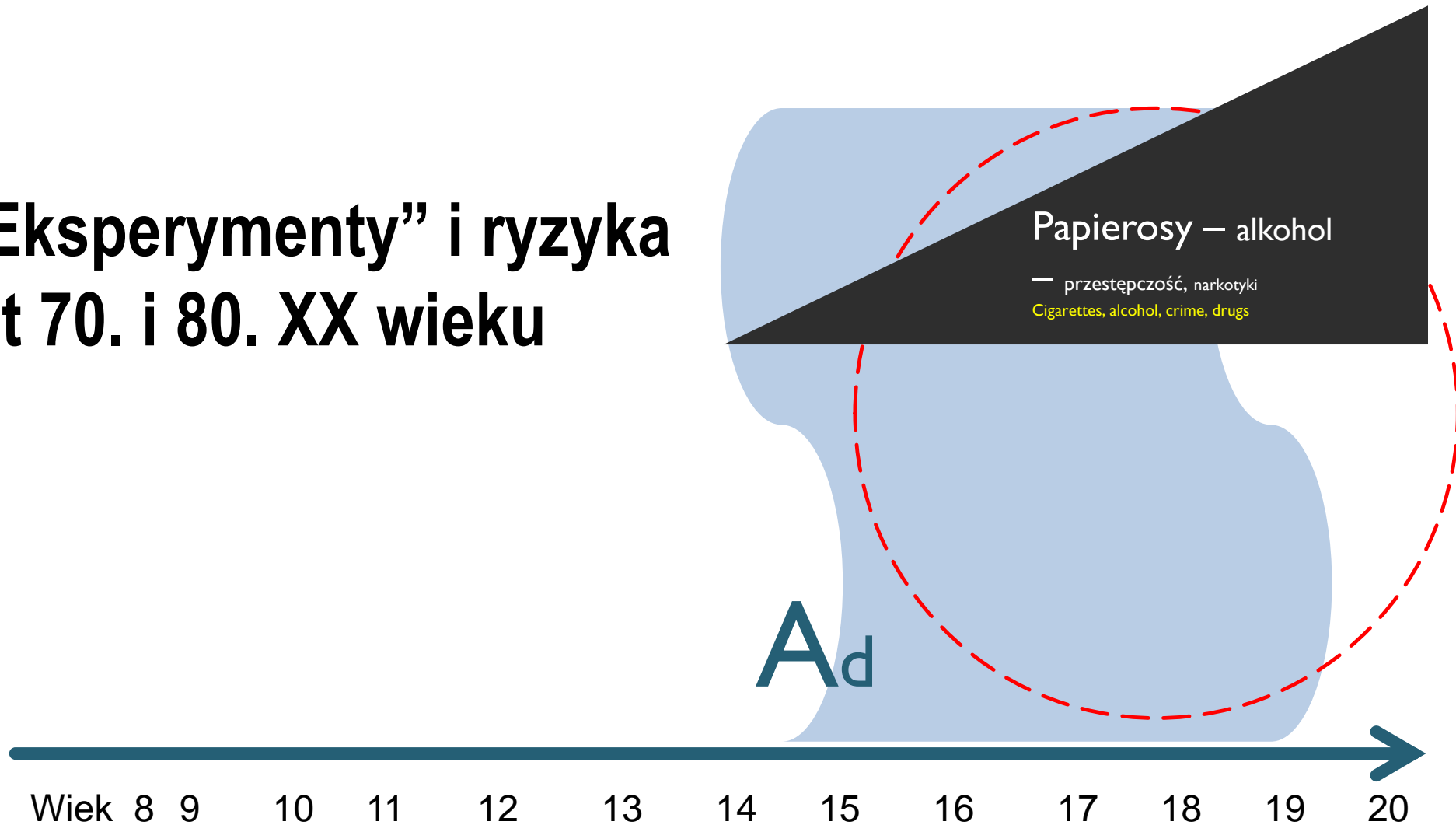
2. dekada
XXI wieku

Alkoholizm, nikotynizm, e-papierosy,
przestępczość, przestępczość zorganizowana,
lekomania, narkomania, dopalacze i NSP,
hazard, pracoholizm, zakupoholizm, bigoreksja,
ortoreksja, kompulsywne operacje plastyczne,
kompulsywne wizualizacje, cyberuzależnienia,
seksoholizm, pornografia, pedofilia, choroby
psychiczne, korupcja, biurokracja, rozwody,
skrajny konsumpcjonizm

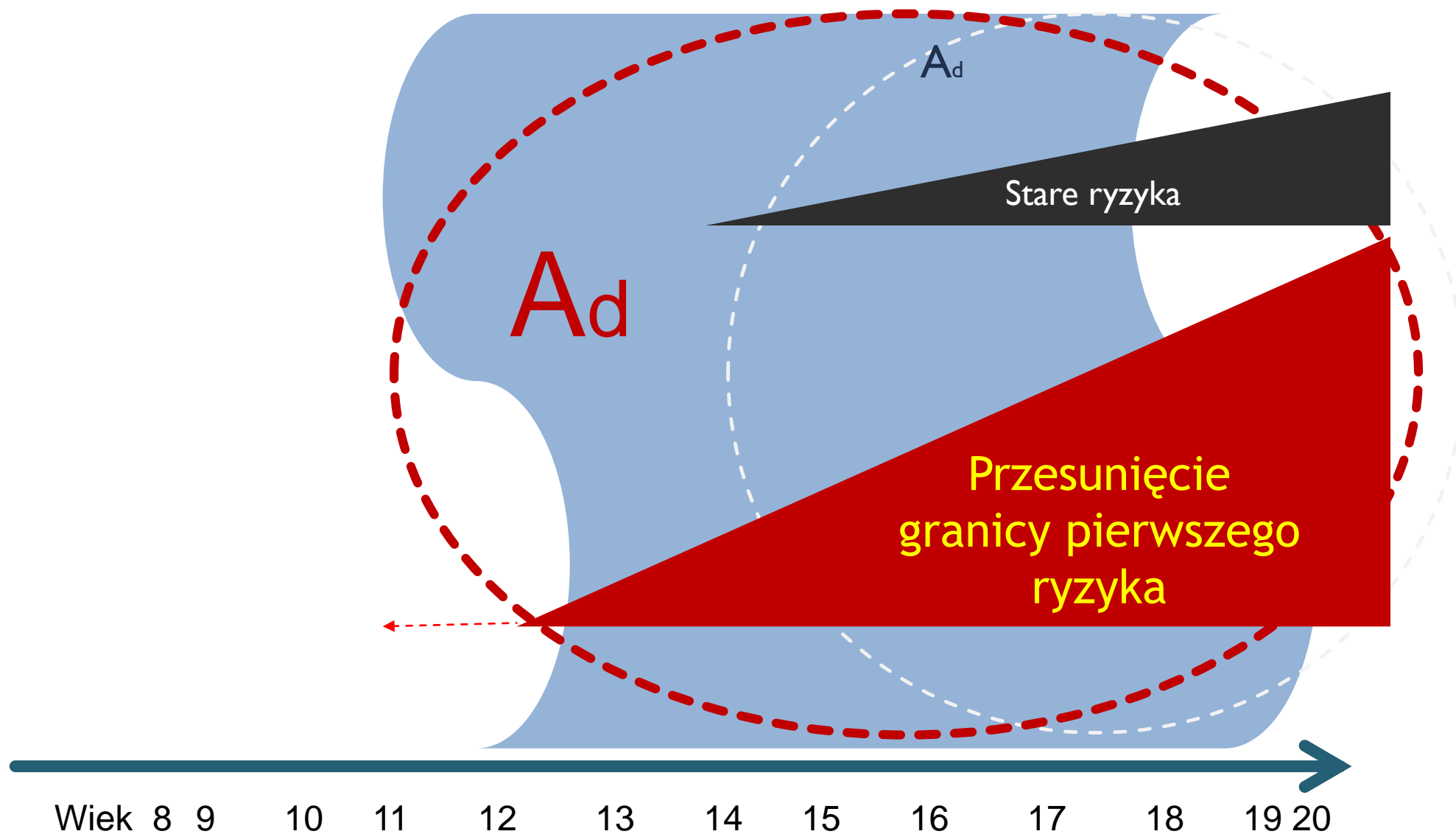
Dariusz Sarzała, Adam Szwedzik, Irena Pospiszyl, Jacek Kurzępa, Zbigniew Lew Starowicz, Mirosław Kowalski, Jolanta Zawilska, Sylwester Bębas, Tomasz Safjański, Marzena Netczuk-Gwoździewicz, PARPA, Jan Śledzianowski

Istota wielkiej zmiany

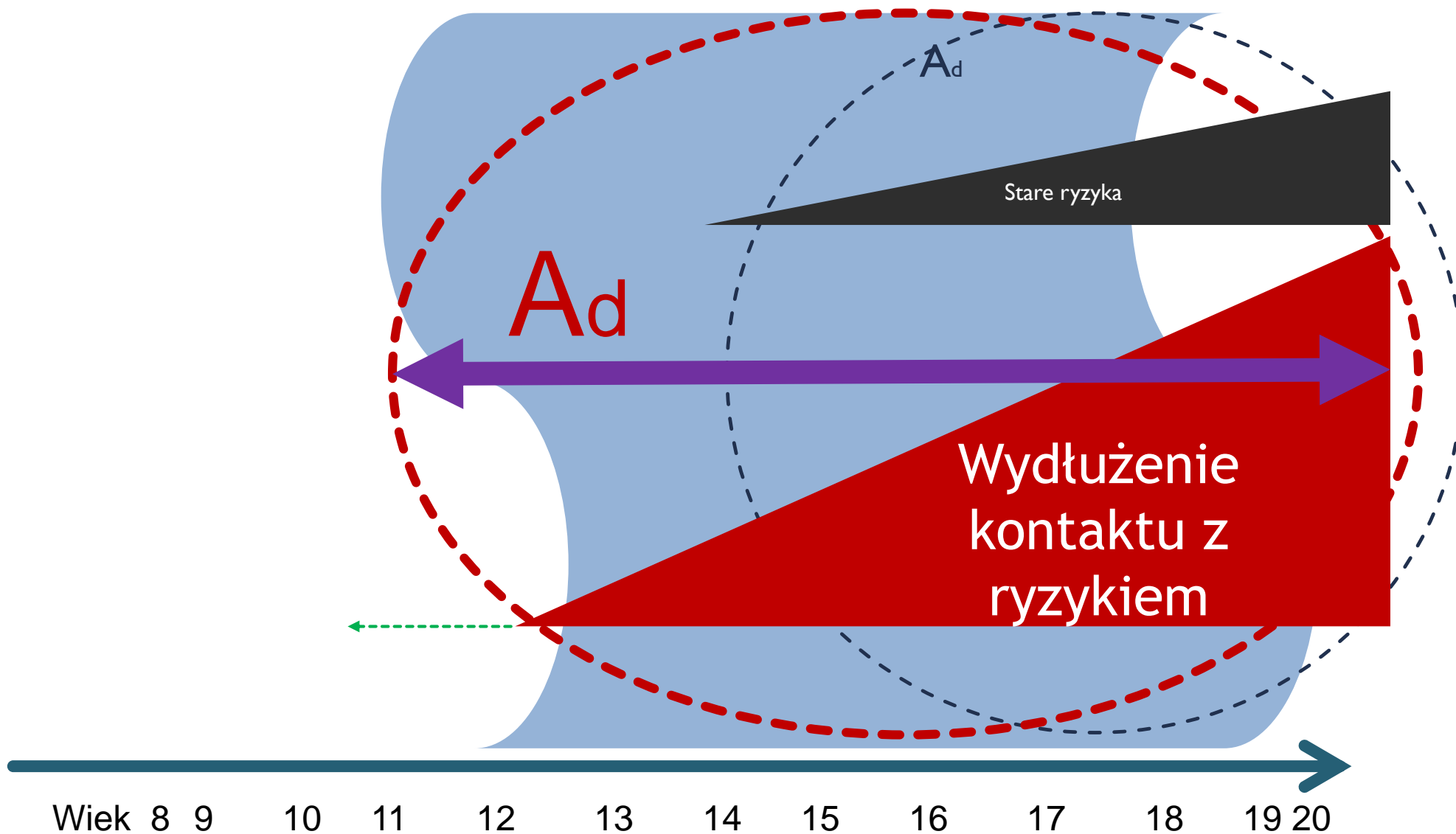
„Eksperymenty” i ryzyka
lat 70. i 80. XX wieku

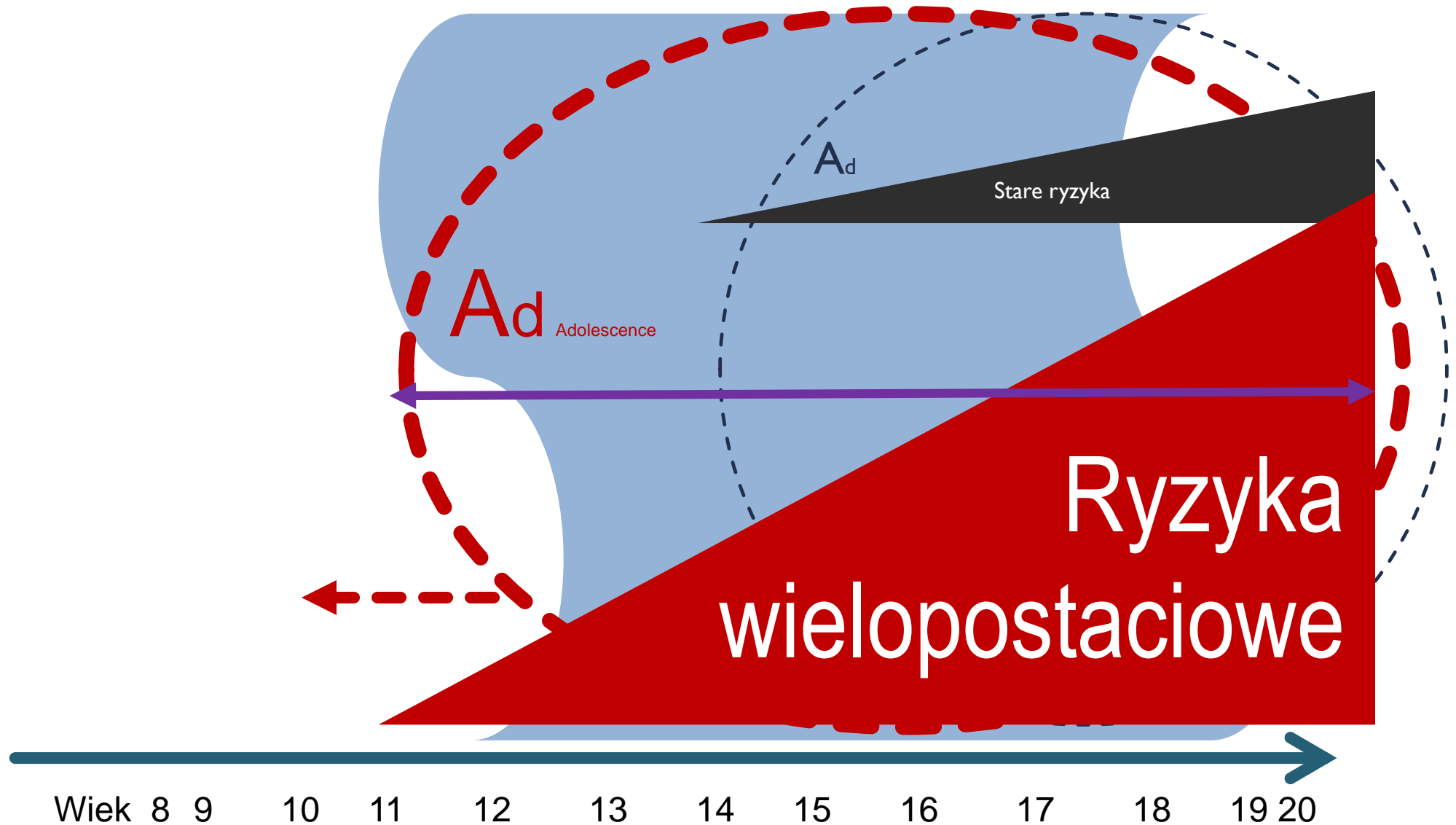
„Nakładka” adolescencyjna

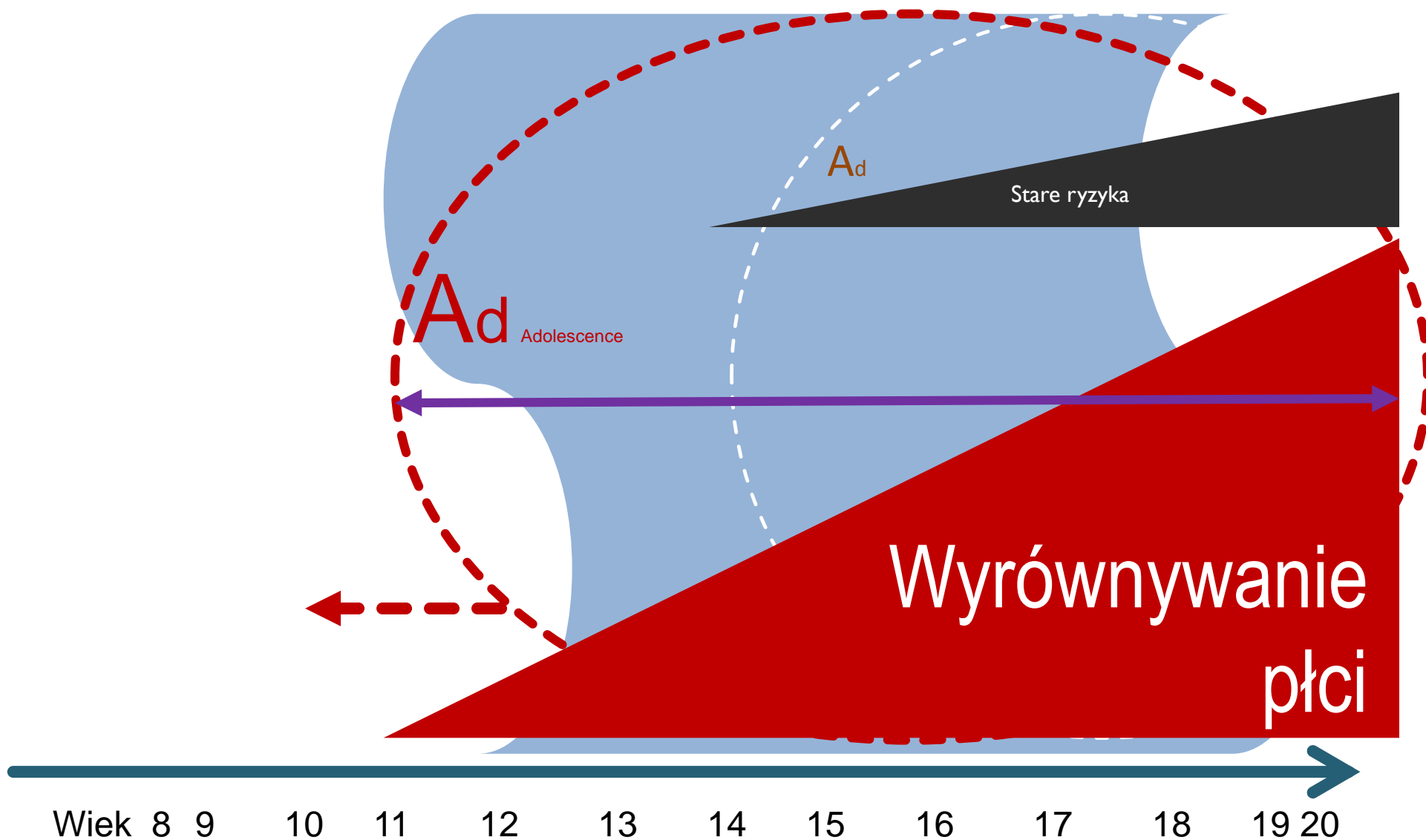
Istota zmiany

Istota zmiany

Istota zmiany

Problemy kluczowe w profilaktyce

Nazwijcie je...

1.

2.

3.

4.

5.

Problemy kluczowe w profilaktyce

Nazwijcie je...

- 1. Alkohol**
- 2. Tytoń (nikotyna)**
- 3. Niska kultura żywieniowa**
- 4. Zanik ruchu - mało snu**
- 5. Nadużywanie technologii**
6. Niemedyczne stosowanie leków
7. Przyspieszona inicjacja seksualna
8. Agresja rówieśnicza

Pytania na przyszłość

- (1) Jakież będą konsekwencje zdrowotne
- (2) Jakież będą konsekwencje ekonomiczne
- (3) Czy zadziała mechanizm „śnieżnej” kuli
- (4) Jak budować profilaktykę

Czy utraciliśmy zdolność kontrolowania
kluczowych problemów?

Co może być przyczyną - odpowiedzi kontrowersyjne

- (1) Przez ostatnie dwie dekady ludzie słabi moralnie mieli ogromny wpływ na młode pokolenie, większy od autorytetów moralnych
- (2) Największe narzędzia oddziaływania – media – są pełne ludzi o słabych konstrukcjach moralnych
- (3) Słabe moralności wygenerowały kolorowe, ale płytkie idee
- (4) Słabe idee kształtują kolejne jeszcze słabsze charaktery
- (5) Te słabe charaktery będą niebawem rządziły

Teoria drugiego pokolenia

Pytanie kluczowe:

**jak wykształcić nową młodą
klasę przywódczą**

www.cps.edu.pl